

SPRAWOZDANIE

**Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA
RODZINY
oraz „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA
RODZINY W GMINIE RADYMNO NA LATA
2021-2023”**

ZA 2023 ROK

Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2023 poz. 1426 ze zm.) reguluje w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej i postępowania adopcyjnego. Określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa wprowadziła nowe instytucje w zakresie pieczy zastępczej i zasady wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Powołano asystentów rodziny, których zadaniem jest prowadzenie pracy z rodziną przeżywającą trudności. Wprowadzono zmiany w zakresie dotychczas istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz w zakresie finansowania pieczy zastępczej.

Zgodnie z art.176 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **do zadań własnych gminy należy:**

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w **art. 187 zadania ministra właściwego do spraw rodziny** ust. 3, w terminie:

- a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Sprawozdanie ma na celu przedstawienie działań podejmowanych w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej w 2023 r. a także wskazanie istniejących problemów, potrzeb i dalszych kierunków działań w tym obszarze.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na podstawie Zarządzenia Nr 96/2018 Wójta Gminy Radymno z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Wskazana na wstępie ustawa zobligowała samorząd gminy do opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Radymno na lata 2021 – 2023 został uchwalony Uchwałą Nr XXXI/23/2021 Rady Gminy Radymno z dnia 30 marca 2021 r.

Program wsparcia rodziny ma na celu prowadzenie i rozwój działań w zakresie wzmocnienia funkcji rodziny, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowej, a także przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną, ochrona odpowiedniego poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Sprawozdanie z pieczy zastępczej obejmuje również sprawozdanie z realizacji oraz z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Radymno na lata 2021-2023 za rok 2023. Karta monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2023 stanowi załącznik do sprawozdania.

Praca z rodziną

Podstawowym zadaniem gminy jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności

w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Ustawa wprowadziła funkcję asystenta rodziny, który ma pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierać w prowadzeniu domu i ich codziennych czynnościach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie w ramach realizacji tego zadania zatrudnia 1 asystenta rodziny na pełnym etacie. Zatrudnienie asystenta rodziny dofinansowane było w 2023 r. roku w ramach rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”.

Koszt wynagrodzenia w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne asystenta rodziny w 2023 r. wraz z pochodnymi wyniósł:

Wydatkowana kwota ogółem na wynagrodzenie oraz pozostałe koszty zatrudnienia asystenta rodziny (1 etat)	80 449,75 zł
<ul style="list-style-type: none"> Finansowanie z budżetu gminy 	w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenie 64 909,40 zł - ekwiwalent za odzież 531,00 zł - dojazdy 1 871,90 zł - szkolenia 469,00 zł - odpis na ZFŚS 2 086,71 zł
<ul style="list-style-type: none"> Finansowanie ze środków Funduszu Pracy- rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 roku”. 	10 581,68 zł <ul style="list-style-type: none"> w tym: dodatek- 2 000, 00 zł refundacja- 8 581,68 zł

W 2023 roku świadczeniami z pomocy społecznej zostało objętych 114 rodzin (389 osób), w tym 63 rodzin z dziećmi (288 osób).

Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego pomocą objęto:

9 rodzin (39 osób w rodzinach w tym 22 dzieci), w tym: 4 rodziny wielodzietne, 3 rodziny z dwojgiem dzieci, 2 rodziny z jednym dzieckiem (w tym: 3 rodziny są niepełne, 5 rodzin tworzą małżeństwa z dziećmi i 1 rodzina tworzy związek nieformalny z dziećmi).

W związku z wystąpieniem przemocy domowej w przypadku 29 rodzin prowadzona była procedura „Niebieskiej Karty”, w tym w przypadku 14 rodzin z dziećmi został poinformowany Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Jarosławiu celem podjęcia działań..

W 5 rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny był sprawowany nadzór nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej nad dziećmi przez kuratora społecznego i zawodowego oraz w 1 rodzinie został zastosowany nadzór nad nieletnim dzieckiem.

Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności

opiekuńczo-wychowawcze była pomoc i wsparcie asystenta rodziny, który w 2023 r. obejmował wsparciem łącznie 9 rodzin (mających 22 dzieci).

Praca z rodzinami prowadzona jest w oparciu o plan pracy z rodziną.

Wsparciem byli objęci rodzice biologiczni zamieszkujący wraz z dziećmi na terenie gminy Radymno (9 rodzin).

LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCA Z USŁUG ASYSTENTA RODZINY W 2023 ROKU	
OKRES TRWANIA WSPÓŁPRACY	LICZBA RODZIN
do 3 miesięcy	0
powyżej 3 do 12 miesięcy	3
powyżej 1 roku	6
Razem:	9

W 2023 roku asystent rodziny podjął współpracę z 3 nowymi rodzinami w tym z 1 rodziną przydzieloną w związku ze zobowiązaniem przez Sąd rodziców do współpracy z asystentem rodziny oraz zakończył współpracę z 1 rodziną, z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania, którą ponownie po okresie ponad 2 miesięcy objęto wsparciem asystenta rodziny po powrocie ich członków na teren tutejszej gminy.

Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę, w tym:	1
ze względu na osiągnięcie celów	0
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
ze względu na brak efektów	0
ze względu na zmianę metody pracy	0
inne (np. zmiana miejsca zamieszkania)	1

Zadania asystenta rodziny określają przepisy art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania te polegają między innymi na opracowaniu wspólnie z osobami zainteresowanymi katalogu możliwych do uzyskania form wsparcia oraz występowaniu w ich imieniu, w celu skorzystania przez nie z należnej im pomocy. Wsparcie obejmuje także zapewnienie rodzinom dostępu, w szczególnych sytuacjach, do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę. Poradnictwo dotyczy realizacji indywidualnych potrzeb rodziny. Rodzina, w ramach współpracy z asystentem rodziny, może skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, w tym:

- rodzin, których dzieci przebywają obecnie w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej,
- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- rodzin, u których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo- wychowawczej.

Asystent rodziny jest przyznany rodzinie za jej zgodą, dorośli członkowie rodziny podpisują zgodę na współpracę. Intensywność pracy z rodziną charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem w zależności od analizowanego przedziału czasowego. Pierwsze miesiące współpracy wymagają największego zaangażowania, zarówno asystenta, jak i poszczególnych członków rodziny. Początki pracy asystenta obejmują rozpoznanie potrzeb klientów i ocenę sytuacji rodziny z perspektywy jej członków oraz obiektywną diagnozę potrzeb i potencjalnych możliwości rodziny. Działania te skutkują stworzeniem planu pracy z rodziną. Stopniowa realizacja zadań wynikających z planu pracy z rodziną prowadzi z czasem do usamodzielniania się rodzin i minimalizowania roli asystenta. Wówczas asystent monitoruje działania rodziny dokonując ich okresowej oceny, aż do bezpiecznego poziomu usamodzielnienia się rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo- wychowawczej.

Średni czas pracy asystenta z rodzinami wynosi od 2-ch do 4-ch godzin podczas wizyt i spotkań średnio raz w tygodniu lub raz na dwa tygodnie.

Najważniejszą rolą asystenta rodziny jest podniesienie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego rodziców, pomoc w rozwiązaniu problemów rodziny, w takim stopniu, aby wychowujące się w tej rodzinie dzieci miały warunki do bezpiecznego życia i wszechstronnego rozwoju.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: - bezpośrednią pracę z rodzicami, - bezpośrednią pracę z dziećmi, - działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz - organizację własnej pracy.

Mówiąc o funkcji asystenta rodziny można wyodrębnić - funkcję wsparcia psychiczno- emocjonalnego, opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno- monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywująco - aktywizującą oraz koordynacji działań skierowanych na rodzinę.

PROWADZONA PRACA ASYSTENTA RODZINY W 2023 ROKU	
ILOŚĆ PRACY BEZPOŚREDNIEJ Z RODZINAMI (wejścia w środowisko rodzinne)	ILOŚĆ PRACY POŚREDNIEJ Z RODZINAMI– GOPS, UG, placówki szkolne, sądy, ZKSS, przychodnie zdrowia, poradnie zdrowia psychicznego, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, PNPP, CZP (asystowanie z nimi i na ich rzecz)
223	205

Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany jest stały kontakt bezpośredni i telefoniczny z pracownikami i placówkami współpracującymi w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci i rodzin, z które są objęte wsparciem asystenta rodziny :

- a) współpraca i konsultacje z pedagogami oraz wychowawcami klas, dyrektorami szkół podstawowych i ponadpodstawowych na terenie gminy i miasta Radymno oraz miasta Jarosław, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno- Wychowawczym w Jarosławiu,
- b) współpraca z Sądem Rodzinnym, Kuratorami Zawodowymi i Społecznymi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej nr. 1 w sprawach rodzinnych i nieletnich Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Jarosławiu,
- c) współpraca ze służbą zdrowia – lekarze rodzinni, pediatrzy, lekarze specjaliści, pielęgniarki, położne (na terenie województwa),
- d) kontakt, konsultacje z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Jarosławiu i Centrum Zdrowia Psychicznego w Przemyślu,
- e) współpraca z pracownikami socjalnymi tut. OPS-u,
- f) współpraca z Policją- Komisariat Policji w Radymnie,
- g) współpraca z Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Augustowie,
- h) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu,
- i) współpraca i konsultacje z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Jarosławiu (pedagogzy, psychologzy, logopeda),
- j) kontakt, konsultacje z Ośrodkiem Wczesnej Interwencji i Centrum Wspierania Rozwoju Małego Dziecka w Jarosławiu,
- k) kontakt, konsultacje z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jarosławiu,
- l) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radymnie.

Praca pośrednia z rodzinami przez asystenta rodziny prowadzona była poprzez wspólne spotkania z nimi, towarzyszenie im oraz realizowanie działań na ich rzecz w placówkach i instytucjach poprzez kontakt osobisty i telefoniczny:

MIEJSCA REALIZOWANEJ PRACY POŚREDNIEJ	ILOŚĆ PRACY POŚREDNIEJ W POSZCZEGÓLNYCH PLACÓWKACH
• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/ Urząd Gminy Radymno	24
• Sąd Rejonowy w Jarosławiu III Wydział Rodzinny	6

i Nieletnich w Jarosławiu	
• Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Jarosławiu	99
• Placówki Szkolne (szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, CKZiU, Centrum Edukacji Partner) w gminie i mieście Radymno, Jarosław, Przemyśl	49
• Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jarosławiu	5
• Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	1
• Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jarosławiu	15
• Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Skołoszowie	1
• Placówki Zdrowotne na terenie Województwa Podkarpackiego	5
• Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jarosławiu	2
Razem:	207

W ramach realizowanej pracy i udzielanego wsparcia asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

- przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,
- nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji, poradni specjalistycznych czy organizacji pozarządowych,
- zwiększaniu motywacji klientów do poszukiwania pracy czy podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zwiększaniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego zażywania leków,
- organizowaniu wsparcia materialnego,
- rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, gospodarowania czasem,
- poprawianiu relacji rodzinnych,
- podnoszeniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- podnoszenia poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym.

W 2023 roku w rodzinach, z którymi realizowana była praca, asystent pomagał oraz towarzyszył w realizacji działań i wykonywania obowiązków na rzecz domu i rodziny, którymi efektami było:

1) WYROBIENIE DOKUMENTÓW – EFEKT:

- Złożenie wniosku o dowód osobisty, wymiana dowodu osobistego – 2 osoby,
- Pozyskanie paszportu dla dziecka – 1 osoba.

2) Przygotowanie i złożenie w danej instytucji pism urzędowych różnego typu: podań, wniosków, pozwów sądowych, odwołań, formularzy – efekt:

- Złożenie zgłoszenia w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu uzyskania opinii psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka - 4 osoby,
- Złożenie wniosku i uzyskanie w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dziecka- 2 dzieci,

- Złożenie wniosku w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej wniosku o badanie dziecka, objęcie dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wydanie opinii, orzeczenia – 4 dzieci,
- Zapisanie dziecka na terapię pedagogiczną w PPP- 1 rodzina- 1 dziecko,
- Złożenie wniosku o uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności dzieci - 2 osoby,
- Złożenie wniosku o uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osoby dorosłej – 3 osoby,
- Złożenie podań o udzielenie pomocy finansowej w formie zasiłków z Działu Pomocy Środowiskowej (zasiłki okresowe, zasiłki celowe, świadczenie na zakup żywności lub posiłku, świadczenie na dożywianie dzieci w szkole) – 7 rodzin (23 podania),
- Pozyskanie świadczeń z Działu Świadczeń Rodzinnych - 9 rodzin (zasiłki rodzinne- 7 rodzin, fundusz alimentacyjny- 2 rodziny, zasiłek pielęgnacyjny- 2 rodziny, świadczenie pielęgnacyjne – 2 rodziny),
- Pozyskanie świadczeń z ZUS - świadczenia wychowawcze- 9 rodzin (22 dzieci), świadczenie dobry start - 7 rodzin (14 dzieci),
- Złożenie wniosku i uzyskanie renty rodzinnej z KRUS- 2 osoby (1 dziecko),
- Złożenie wniosku o stypendium szkolne - 3 rodziny,
- Złożenie wniosku o wydanie Karty Dużej Rodziny – 2 rodziny,
- Złożenie wniosku o wypłatę dodatku mieszkaniowego- 1 rodzina (2 wnioski),
- Złożenie kart zapisu dzieci do klasy I i przedszkola w szkole podstawowej na rok szkolny 2023/2024 – 1 rodzina (3 dzieci),
- Złożenie umowy o świadczenie usług w oddziale przedszkolnym- 3 dzieci,
- Złożenie prośby o przyjęcie dziecka do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego – 1 rodzina (1 dziecko),
- Złożenie pisma do Urzędu Gminy o zapewnienie dojazdów do placówki szkolnej – 1 rodzina,
- Złożenie wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 2 osoby,
- Złożenie wniosku o wydanie kopii orzeczenia o stopniu niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 1 osoba,
- Złożenie wniosku do szkół o udzielenie informacji i udostępnienie danych na temat dzieci – 4 rodziny - 8 dzieci (5 wniosków),
- Złożenie wniosku o wydanie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność – 1 rodzina -1 dziecko,
- Złożenie wniosku o wydanie prawomocnego postanowienia do Sądu – 1 rodzina (2 wnioski),
- Złożenie wniosku o wydanie zaświadczenia do Sądu – 1 rodzina (1 wniosek),
- Złożenie pozwu o zasądzenie alimentów do Sądu – 1 rodzina (1 wniosek),
- Złożenie wniosku o wymeldowanie do Urzędu Gminy - 1 rodzina,
- Złożenie wniosku o wydanie duplikatu świadectwa szkolnego dziecka – 1 rodzina (2 wnioski).

3) Nawiązanie kontaktów z innymi pracownikami instytucji społecznych, poradni specjalistycznych, organizacji pozarządowych – efekt:

- Współpraca z pracownikami socjalnymi - 9 rodzin,
- Konsultacje z kuratorami zawodowymi i społecznymi – 6 rodzin,
- Wystosowanie wniosku do szkoły o udzielenie informacji i udostępnienie danych osobowych na temat dzieci sytuacji szkolnej dzieci- – 4 rodziny - 8 dzieci (5 wniosków),
- Wystosowanie pisma informującego do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego dotyczącej sytuacji nieletniego – 1 rodzina (1 dziecko),
- Pomoc w umówieniu wizyty w Nieodpłatnym Punkcie Pomocy Prawnej- 1 rodzina,

- Kontakty z wychowawcami klasy uczniów - 6 rodzin,
- Kontakt z wychowawcą przedszkola - 1 rodzina,
- Konsultacje psychologiczno-pedagogiczne – 7 dzieci,
- Konsultacje z pedagogami szkół - 2 rodziny,
- Konsultacje z dyrektorami szkół - 2 rodziny,
- Konsultacje z Sądem Rejonowym Wydziału Rodzinnego i Nieletnich – 1 rodzina,
- Poszerzenie wiedzy na temat możliwych form i metod uzyskania wsparcia – 9 rodzin.

4) Organizowanie wsparcia materialnego w postaci nowej i używanej odzieży, mebli, artykułów szkolnych, sprzętu gospodarstwa domowego – efekt:

- Uzyskanie wsparcia ze strony środowiska lokalnego, pozyskanie pomocy rzeczowej (ubrania, meble, sprzęty gospodarstwa domowego, zabawki) – 3 rodziny,
- Pozyskanie pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014- 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) - 7 rodzin,
- Przekazanie paczek mikołajowych dla dzieci w ramach akcji charytatywnej Moto Mikołaje - 2 rodziny (3 dzieci),

5) Rozwiązywanie codziennych trudności poprzez zwiększanie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych – efekt:

- Podniesienie umiejętności załatwiania spraw urzędowych – urząd, sąd, szkoła, poradnie, ośrodek pomocy społecznej – 9 rodzin,
- Podniesienie umiejętności w organizacji dnia codziennego - 9 rodzin,
- Utrzymanie porządku w mieszkaniu – 9 rodzin,
- Zapisanie dziecka do przedszkola – 2 rodziny (3 dzieci).

6) Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, budowanie autorytetu rodziców - efekt;

- Dopilnowanie dzieci w realizowaniu obowiązków szkolnych - 9 rodzin,
- Uczestnictwo dzieci w zajęciach przedszkolnych/oddział „0” - 2 rodziny,
- Kontrolowanie osiągnięć szkolnych dzieci poprzez analizę dziennika elektronicznego – 7 rodzin,
- Uczestnictwo w wywiadówkach, kontakt z wychowawcami, udział w zebraniach i spotkaniach w szkole – 8 rodzin,
- Udział z dziećmi w badaniach psychologiczno-pedagogicznych w celach opiniotwórczych i orzeczniczych- 7 rodzin (7 dzieci),
- Urlopowanie dziecka z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego – 1 rodzina,
- Zwiększenie zaangażowania w aktywne spędzanie czasu z dzieckiem: zabawa, spacer, gry planszowe i edukacyjne – 4 rodziny,
- Zapewnienie dzieciom zabawek, książek adekwatnych do wieku dziecka– 4 rodziny,
- Uświadomienie problemów oraz zagrożeń - 9 rodzin,
- Uwrażliwienie na potrzeby rozwojowe i bytowe dzieci- 9 rodzin,
- Zwiększenie wiedzy na temat faz rozwojowych dzieci – 9 rodzin,
- Zwiększenie dbałości o kultywowanie tradycji i zwyczajów rodzinnych integrujących rodzinę (np. obchodzenie dnia urodzin, symboliczne prezenty, dobre słowo itp.) – 9 rodzin,
- Pielęgnowanie tradycji chrześcijańskich (chrzciny, I Komunia Święta, Bierzmowanie, przygotowywanie Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia) – 9 rodzin,
- Udział rodzica i/lub dziadków w życiu szkolnym dziecka (udział w akademiach, uroczystościach związanych z rozpoczęciem/zakończeniem roku szkolnego) – 4 rodziny,
- Udział rodzica w PPP na zajęciach grupowych wsparcia dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – 1 rodzic,

- Zapisanie rodzica w PPP na zajęcia „Szkoła dla rodziców i wychowawców” – 1 rodzic.

7) Podniesienie poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania – efekt;

- Podpisanie przedłużenia umowy najmu lokalu mieszkalnego – 1 rodzina,
- Edukację, trening i modelowanie działań do wykonywania prac domowych (sprzątania, gotowania, prania, zmywania, porządkowania rzeczy itd.) - 5 rodzin,
- Wymiana mebli i doposażenie mieszkania w sprzęty AGD - 4 rodziny,
- Dbanie o estetyczny wygląd mieszkania – 9 rodzin,
- Wykonywanie prac remontowych, wygospodarowanie środków finansowych na podjęcie prac budowlanych – 5 rodzin,
- Malowanie mieszkania – 4 rodziny,
- Wzrost dbałości o higienę osobistą i zdrowie członków rodziny -9 rodzin.

8) Wzrost umiejętności gospodarowania budżetem domowym – efekt;

- Zwiększenie świadomości w zakresie priorytetów wydatków rodziny (ponoszenie kosztów związanych z eksploatacją mieszkania) oraz racjonalizacja gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi – 9 rodzin,
- Zwracanie uwagi na oszczędne gospodarowanie mediami i systematyczne płacenie rachunków – 9 rodzin,
- Uregulowanie zaległości w opłatach rachunków – 3 rodziny.

9) Zwiększanie motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy – efekt:

- Motywowanie do poszukiwania zatrudnienia na umowę o pracę lub dodatkowych prac dorywczych – 6 rodzin,
- Zarejestrowanie się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna- 1 osoba,
- Utrzymanie statusu osoby bezrobotnej (systematyczne zgłaszanie się do PUP w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy) - 1 osoba,
- Podjęcie pracy dorywczej, sezonowej – 8 osób.

10) Praca nad zwiększeniem motywacji klientów do podejmowania leczenia specjalistycznego, terapii uzależnień, terapii rodzinnej, przyjmowania leków – efekt:

- Uczestnictwo w terapii uzależnień, dobrowolne poddanie się leczeniu odwykowemu, udział w spotkaniach terapeutycznych - 1 osoba,
- Uczestnictwo w wizytach u psychiatry dorosłych członków rodziny – 7 osób,
- Uczestnictwo w spotkaniach z psychoterapeutą- 2 osoby,
- Uczestnictwo w spotkaniach z psychologiem- 2 osoby,
- Objęcie dzieci pomocą pedagogiczno- psychologiczną na terenie szkoły – 9 dzieci,
- Udział w terapii pedagogicznej-2 dzieci,
- Pozyskanie skierowań do lekarzy specjalistów, rejestracja wizyt lekarskich – 5 rodzin,
- Podjęcie leczenia specjalistycznego – rodziców (psychiatra, stomatolog, neurolog, ginekolog, ortopeda, chirurg, pulmonolog, lekarz rodzinny) – 7 osób,
- Regularny kontakt z pediatrą (w zależności od potrzeb, bilanse zdrowia, szczepienia okresowe) – 9 rodzin (22 dzieci),
- Leczenie specjalistyczne dzieci (psychiatra, neurolog, chirurg, stomatolog, dermatolog, endokrynolog, ortopeda, ortodonta, otolaryngolog, diabetolog, kardiolog) - 5 rodzin,
- Udział w stałej rehabilitacji z dzieckiem w Ośrodku Wczesnej Interwencji w Jarosławiu– 2 dzieci,
- Leczenie szpitalne dziecka, rodzica (badania specjalistyczne) – 3 rodziny,
- Stosowanie się do zaleceń lekarskich i systematyczne przyjmowanie leków - 5 rodzin,

- Rejestracja i diagnoza w Poradni dla Osób z Autyzmem Dziecięcym- 1 dziecko.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Cytowaną na wstępie ustawą wprowadzono ponadto formę wsparcia rodziny w postaci **rodziny wspierającej**, która na podstawie stosownej umowy z wójtem wspiera rodzinę przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodziny wspierające stanowią instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Gmina może spróbować zaktywizować lokalne otoczenie rodziny w celu udzielenia pomocy rodzinie. Problemy opiekuńczo – wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Współpraca z rodziną wspierającą może dotyczyć różnych aspektów życia, takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzenia czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, udzielanie wskazówek dotyczących wychowania dzieci, ale również takich wydawałoby się oczywistych dla rodziny spraw, jak nauka gotowania, sprzątania, utrzymywania higieny osobistej czy racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Rodzina wspierająca powinna współpracować z asystentem rodziny. Pełnienie roli rodziny wspierającej jest nieodpłatne. W 2023 roku nie wystąpiła potrzeba ustanowienia rodziny wspierającej.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka.

Wyróżnia się następujące typy rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra);
- niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Natomiast instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;

- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 ust. 9 i ust. 10 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie **10 dzieci**, w tym wszystkie w rodzinach zastępczych:

- 6 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 4 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej.

Dzieci w pieczy zastępczej umieszczane są postanowieniem Sądu.

Pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 roku był współfinansowany przez gminę.

Wysokość środków przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniosło:

Rok 2023	Pieczna rodzinna	Pieczna instytucjonalna
	67 866, 63 zł	0,00 zł
Razem:	67 866, 63 zł	

W zakresie pieczy zastępczej opłaty wnoszonej przez gminę wydatki poniesione w 2023 r. przedstawiają się następująco:

- za 1 dziecko **10%** tj. 461,42 zł
(tj. za 1 dziecko od 01.01.2023 r. do 23.06.2023 r. – 461,42zł)
- za 2 dzieci **30%** tj. 3342,88 zł

(tj. za 1 dziecko od 24.06.2023 r. do 31.12.2023 r. – 2 272,78 zł,
za 1 dziecko od 01.01.2023 r. do 31.03.2023 r. – 1 070,10 zł)

- za 9 dzieci **50%** tj. 64 062,36 zł
(tj.za 7 dzieci od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. – 53 302,95 zł,
za 1 dziecko od 01.04.2023 r. do 31.12.2023 r. – 7 448,41 zł.)

Łącznie za dzieci wydatkowano kwotę: 67 866,63 zł.

W zakresie pieczy instytucjonalnej w 2023 r. nie poniesiono wydatków w zakresie opłaty wnoszonej przez gminę.

W 2023 roku na bieżąco asystent rodziny, pracownicy socjalni, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego monitorowali sytuację dzieci i rodzin przeżywających problemy w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Częste wizyty w środowisku, kontakt z pedagogiem w szkole, kuratorem zawodowym, społecznym i przedstawicielami policji pozwoliły na podjęcie działań zaradczych. Monitoring prowadzony był również po zakończeniu pracy z rodziną objętej wsparciem asystenta rodziny.

W 2023 roku ogółem na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny wykorzystano środki w wysokości: 148 316,38 zł.

Potrzeby w zakresie realizacji zadań na 2024 rok.

Obowiązująca od stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładając na gminę zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie.

W ustawie przewidziano wprowadzenie mechanizmu wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego środkami budżetu państwa w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednakże ze względu na trudną sytuację finansów publicznych środki te są ograniczone. Z konstrukcji przepisów ustawy jednoznacznie wynika, że przyznanie dotacji celowej nie jest obligatoryjne, w związku z czym nie stanowi ona zabezpieczenia dofinansowania przez państwo zadań realizowanych przez samorządy. Wynagrodzenie asystenta rodziny za 2023 rok w finansowane było z budżetu gminy, natomiast z budżetu państwa został dofinansowany jednorazowy dodatek do wynagrodzenia w wysokości 2 000,00 zł oraz dofinansowane zostały koszty wynagrodzenia asystenta rodziny za okres listopad-grudzień w wysokości 8 581,68 zł.

W związku z powyższym większość realizowanych działań gmina musi finansować we własnym zakresie zabezpieczając na ten cel środki w budżecie.

Rok 2024 i kolejny będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie pomocy

rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia.:

w szczególności poprzez:

- dalsze utrzymanie i rozwój usługi asystenta rodziny,
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej i instytucjonalnej,
- realizację działań przewidzianych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Radymno na kolejne lata,
- realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Radymno, dnia 24-01-2024 r.

KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY ZA 2023 ROK

NAZWA DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI				
Praca socjalna skierowana na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym: psychologicznego, prawnego, rodzinnego)	Liczba udzielonej pracy socjalnej (szt.) – 63 rodziny (146 osób) Liczba udzielonych porad (szt.)- skierowano na 3 konsultacje prawne, na 2 psychologiczne i 1 rodzinną		Liczba konsultacji (szt.) (psychologicznych-7 udzielonych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej)		
Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba wspieranych rodzin (szt.) 1				
Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	Liczba wspieranych rodzin (szt.) 9		Liczba zatrudnionych asystentów (os.) 1		
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek (szt.) 0		Liczba uczestników (os.) 0		
Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) 10	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.) 0	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej (os.) 0	Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo - wychowawczej (os.) 0	Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.) 0
Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	Liczba rodzin wspierających - 0				
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej z pomocy społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą --144 (389 osób)				
Udzielenie pomocy w formie dożywiania dzieci w szkole	Liczba objętych pomocą - 36 rodzin (178 osób, 74 dzieci) udzielono 8419 posiłków				
Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD)	Liczba rodzin, które otrzymały żywność: 81				
Udzielenie pomocy w formie stypendiów szkolnych	Liczba rodzin, liczba dzieci objętych pomocą - pomocą objęto 63 rodziny, liczba dzieci objętych pomocą: 115				
Udzielone świadczenia pieniężne „ Za życiem””	Liczba rodzin, które otrzymały świadczenie pieniężne „ Za życiem” - 5				
Przemoc domowa	Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” – 27 Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie -24(w tym 18 on-line), Wystąpiono o wgląd w sytuację rodziny do Sądu w przypadku 14 rodzin z dziećmi.				

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dodatki mieszkaniowe	Liczba rodzin objętych pomocą ze świadczeń rodzinnych: 746, Liczba rodzin objętych pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego : 27, Liczba rodzin objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego : 3
Współpraca podmiotów uczestniczących w realizacji Programu	<p>Liczba spotkań, konsultacji (szt.) -290 osobistych i telefonicznych</p> <p>UG Radymno - 12</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny w Radymnie – liczba posiedzeń –</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 8 posiedzeń</p> <p>Placówki oświatowe - 55 kontaktów telefonicznych</p> <p>Placówki służby zdrowia - 5</p> <p>Policja - 53</p> <p>PCPR - 10 kontaktów telefonicznych</p> <p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - 15</p> <p>Sąd Rejonowy - 6</p> <p>Kuratorzy zawodowi, społeczni- 99</p> <p>Instytucje i organizacje pozarządowe-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powiatowy Zespół ds. orzekania o Niepełnosprawności w Jarosławiu-2, • Nieodpłatny Punkt pomocy Prawnej – 1.